

SKAL BEHANDLES I Utvalg	Møtedato	Saksnr
Arbeidsutvalg for miljø	26.05.2021	004/21
Komité for miljø- og samfunnsutvikling	02.06.2021	030/21
Kommunestyret	17.06.2021	052/21

Saksbeh.:	Kjersti Enger Dybendal	Arkiv: 20/1350	Arkivsaknr.: K1-144, K2-K00
-----------	------------------------	-------------------	--------------------------------

Klimaplan - sluttbehandling

Vedlegg:

Klimaplan for Kongsvinger kommune 2021-2030

Oppsummering av høringsuttalelser til klimaplan for Kongsvinger kommune 2021-2030

Interpellasjon fra Alejandro Pérez SV

Anno museum - hørings svar

Bane nor - hørings svar

Elvia - hørings svar

Even Wiger - hørings svar

Innlandet fylkeskommune - hørings svar

Norsk lastebileier-forbund - hørings svar

Statsforvalteren i Innlandet - hørings svar

Vennersberg og Langerudberget vel - hørings svar

Åse Wisløff Nilssen - hørings svar

Statens vegvesen - hørings svar

Endringsforslag fra posisjonen - Klimaplan for Kongsvinger kommune.pdf

Rådmannens

INNSTILLING

Klimaplan for Kongsvinger kommune 2021 – 2030 vedtas/godkjennes.

26.05.2021 Arbeidsutvalg for miljø

Votering:

Enstemmig vedtatt

Arbeidsutvalg for miljø- 004/21 Vedtak:

Klimaplan for Kongsvinger kommune 2021 – 2030 vedtas/godkjennes.

02.06.2021 Komité for miljø- og samfunnsutvikling

Votering:

Innstillingen ble enstemmig vedtatt, med tilleggsforslaget fra Carlstrøm (Ap).

Komité for miljø- og samfunnsutvikling- 030/21 Vedtak:

Klimaplan for Kongsvinger kommune 2021 – 2030 vedtas/godkjennes.
Tiltaksdelen i klimaplanen revideres annethvert år, første gang våren 2023.

17.06.2021 Kommunestyret

Nytt forslag fra Thor Ringsbu:

(se vedlegg på saken: "Endringsforslag fra posisjonen - Klimaplan for Kongsvinger kommune")

Votering:

- Endringsforslaget fra Thor Ringsbu, KRF, ble enstemmig vedtatt.
- Komiteens innstilling, kombinert med allerede enstemmig vedtatt endringsforslag, ble enstemmig vedtatt.

Kommunestyret- 052/21 Vedtak:

Klimaplan for Kongsvinger kommune 2021 – 2030 vedtas/godkjennes, kombinert med de justeringene som fremgår i vedlegget på saken og som ble enstemmig vedtatt av kommunestyret 17.06.2021.

Tiltaksdelen i klimaplanen revideres annethvert år, første gang våren 2023.

Saksopplysninger:

Kongsvinger kommune vedtok høsten 2018 en regional strategi for miljø og klima og første versjon av handlingsplan for miljø og klima 2019-2030 med fokus på 2019. Arbeidet med handlingsplan miljø og klima 2020-2030 skulle opprinnelig gjennomføres våren 2019. I forbindelse med etableringen av Arbeidsutvalg for miljø høsten 2019 ble fremdriften justert og arbeidsutvalget vedtok i sak 002/20 den 26. februar 2020 en revidert fremdriftsplan og en anbefaling at det hentes inn ekstern kompetanse for å kvalitetssikre arbeidet. Arbeidet med handlingsplan miljø og klima 2021-2030 startet i all hovedsak i juni 2020 da det ble inngått en avtale med Asplan Viak om bistand til utarbeidelse av planen.

Det ble gjennomført et arbeidsverksted for utarbeidelse av handlingsplan miljø og klima 14. oktober 2020 hvor arbeidsutvalget deltok. I tillegg til arbeidsutvalget var resterende medlemmer av komité for miljø og samfunnsutvikling, gruppeledere og utvalgte organisasjoner invitert. På grunn av smittevern hensyn måtte deltakelse begrenses og følgende politiske partier var representert: Senterpartiet, Høyre, Venstre, Fremskrittspartiet, Miljøpartiet de Grønne, Kristelig Folkeparti, Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Pensjonistpartiet og Rødt. I tillegg var følgende organisasjoner representert: GIVAS, GIR, Kongsvinger Ungdomsråd. Natur & Ungdom var invitert men hadde ikke mulighet til å delta. Administrasjonen hadde deltakere fra KKEiendom, Næring & miljø, Areal & byutvikling, Miljø & samfunn og regionalt innkjøp.

I perioden 12. desember 2020 til 5. januar 2021 var det mulig å komme med innspill til handlingsplan miljø og klima via kommunens hjemmeside. Utkast til handlingsplan miljø og klima ble i januar/februar 2021 sendt til alle enhetene i kommunen og tillitsvalgte for innspill og kommentarer.

Komité for miljø- og samfunnsutvikling vedtok at handlingsplan miljø og klima skulle legges ut til offentlig høring den 10.03.2021. I perioden 18. mars – 5. mai 2021 var det mulig å komme med innspill til handlingsplanen via kommunens hjemmeside. Utkast til klimaplan ble sendt til ca. 40 mottakere. Kommunen mottok 10 høringsuttalelser på planen, vedlegg 2.

I kommunestyremøte 20.06.2019 ble det behandlet en interpellasjon fra Alejandro Pérez, SV (se vedlegg). I interpellasjonen ble det foreslått at kommunen skulle erklære den globale oppvarmingen som en nasjonal nødsituasjon for Norge og Kongsvinger, og at dette er en klimakrise som krever ekstraordinær innsats. Videre ble det i interpellasjonen foreslått at kommunen skal fremme en mer

realistisk plan for å kutte utslippene av klimagasser. Kommunestyret vedtok å oversende interpellasjonen til komiteen. Komiteen har ikke hatt en egen behandling av interpellasjonen, men gjennom denne saken fremmes en klimaplan som skal bidra til å redusere utslippene i kommunen. I planen er det ikke foreslått at kommunen skal erklære den globale oppvarmingen som en nasjonal nødsituasjon for Norge og Kongsvinger.

Vurdering:

Klimaloven trådte i kraft i januar 2018 og formålet er å fremme gjennomføringen av Norges klimamål som ledd i omstilling til et lavutslippssamfunn i Norge i 2050. Klimamålet for 2030 og 2050 er lovfestet i klimaloven. Klimaloven §3 sier at målet skal være at utslipp av klimagasser i 2030 reduseres med minst 40 % fra referanseåret 1990. Videre sier §4 at Norge skal bli et lavutslippssamfunn i 2050. Målet for 2050 er en utslippsreduksjon på 80 til 95 % fra utslippsåret 1990.

I februar 2020 meldte Norge inn et forsterket klimamål for 2030 under Parisavtalen. Det forsterkede målet er at Norges utslipp skal reduseres med minst 50 % og opp mot 55 % sammenlignet med 1990. I Norges lavutslippsstrategi forsterket regjeringen i tillegg Norges klimamål for 2050 og varslet en endring i utslippsintervallet i klimalovens §4 til 90 – 95 % i forhold til 1990. Med dette som bakgrunn er det nå foreslått en endring i klimalovens §3 og §4 for å gjenspeile politiske vedtak. De to endringene foreslås som en teknisk justering i klimaloven og er sendt ut på høring med frist for å sende innspill onsdag 10. mars 2021. Rådmannen har ikke lagt opp til et eget høringsinnspill fra Kongsvinger kommune da disse endringene kun er av teknisk karakter og har vært kjent gjennom tidligere nasjonale føringer. De nye målene er også satt som målene for Kongsvinger kommune i klimaplanen.

Rådmannen ønsker å bemerke at målene for klimagassreduksjoner i handlingsplanen henviser til 2009, og ikke 1990 som klimaloven. Dette er med bakgrunn i at det ikke foreligger statistikk på klimagassutslipp på kommunenivå før 2009. Det er derfor gjort en justering av målene med 2009 som utgangspunkt slik at prosentsatsen blir noe annerledes, men regnet tilbake til 1990 vil dette være i henhold til klimalovens mål.

Høringsuttalelser og endringer

Det har kommet 10 høringsuttalelser på klimaplanen. Disse uttalelsene er oppsummert i vedlegg 2. Kommunen har fått mye ros og positive tilbakemeldinger på planen og tiltakene som er foreslått. Både Elvia, Innlandet fylkeskommune og Statsforvalteren i Innlandet har vært positive. Rådmannen har vurdert høringsuttalelsene og gjort noen små justeringer på klimaplanen. Forslag til endringer er oppsummert i vedlegget.

Andre endringer som er gjort i planen er å endre navn fra handlingsplan miljø og klima 2021 - 2030 til klimaplan for Kongsvinger kommune 2021 – 2030. Begrunnelsen for endringen er at planen i større grad viser mulighetsrommet for hvordan Kongsvinger kommune kan redusere klimautslipp fra egen virksomhet og stimulere til bærekraftig omstilling i samfunnet. Det må jobbes videre med å konkretisere tiltakene i planen, slik at de resulterer i konkrete handlinger. Tiltakene vil bearbeides av ulike arbeidsgrupper og konkretiseres ytterligere gjennom økonomiplanen årlig.

Det har blitt lagt til kapittel 4,2 Hensyn til naturmangfold. Begrunnelsen for dette er at rådmannen ønsket å ha med et kapittel som tydeliggjør viktigheten av at det alltid må gjøres vurderinger med hensyn til naturmangfold når det iverksettes klimatiltak. Noen ganger er det konflikt mellom klima og naturmangfold. For eksempel kan planting av trær ødelegge det eksisterende økosystemet selv om trærne i seg selv er et bra klimatiltak. Vindmøller kan skape miljøvennlig energi, men skade fugle- og dyrelivet i områdene de settes opp.

Det har blitt lagt til et avsnitt om jernbane i kapittel 5,2 for å imøtekomme høringsuttalelse fra Bane Nor. Ellers er det gjort små justeringer og endringer som retting av skrivefeil, ryddet i tekst o.l.

Oppfølging og revidering av tiltaksdelen i klimaplanen

Klimautfordringene er en av de største utfordringene verden står ovenfor, selv om de i 2020 har fått litt mindre fokus på grunn av den pågående pandemien. Det sies at dagens generasjon er den første generasjonen som virkelig føler på klimaendringene, og samtidig den siste generasjonen som har en reell mulighet til å gjøre noe. Det er liten tvil om at i årene som kommer vil det innføres mange tiltak, tiltak vi i dag ikke vet om. Utviklingen skjer fort når det gjelder teknologi, og nye tiltak kan komme fort. Det er derfor utfordrende å lage en god plan; en plan som ikke blir for statisk, men som også har tiltak som det vil ta år å gjennomføre.

Rådmannen anbefaler at klimaplan for Kongsvinger kommune 2021-2030 ikke blir et statisk dokument, men at tiltakene i planen revideres jevnlig. Det kan være utfordrende å finne den rette balansen mellom langsiktig planlegging og ny informasjon/teknologi. Rådmannen anbefaler derfor at tiltaksdelen i klimaplanen revideres annethvert år. Dette arbeidet bør koordineres med utarbeidelse av budsjett- og økonomiplan for å sikre finansiell gjennomføringskraft for de tiltakene som vil kreve det.

Det er allerede igangsatt noen klimatiltak:

- Tiltak 12: Kommunen anskaffer nullutslippskjøretøy i forbindelse med nyanskaffelser.
- Tiltak 14: bestilt 2 ladestasjoner for el-bil som skal stå bak rådhuset
- Tiltak 16: Klimasatsprosjektet «Mer klimavennlige innkjøpe i Kongsvingerregionen»
- Tiltak 27: det jobbes med å få til en ordning hvor kommunens 10 elsykler doneres til BUA for utlån til innbyggerne.

Rådmannen legger opp til å igangsette følgende tiltak i 2021:

- Tiltak 6: Forut for rivning av kommunale bygg skal muligheten for gjenbruk av selve bygg og i neste omgang materialer og innventar vurderes.
- Tiltak 8: Kommunen analyserer alle kommunale bygg med tanke på montasje av solcelleanlegg.
- Tiltak 17: Analysere kommunens forbruksmønster
- Tiltak 23: Kommunen tilbyr innbyggerne oppdatert informasjon om klimaspørsmål på kommunens hjemmeside
- Tiltak 24: Kommunalt klimanettverk – klimaansvarlig i «alle» enheter
- Tiltak 28: Pilotprosjekt elsykkel/sparkesykkel med virksomheter i kommunen
- Tiltak 29: Revidere handlingsplan for sykkel
- Tiltak 30 Lage en gåstrategi, inkludert handlingsdel
- Tiltak 33: I samarbeid med de andre eierkommunene i GiR, utarbeide en strategi/plan for å oppnå nasjonal målsetting for utsortering av matavfall og plast

Tiltakene som blir igangsatt i 2021 vil ikke nødvendigvis bli ferdigstilt i 2021. Det må jobbes både med små tiltak og de som gir større effekt som kan ta lenger tid å få ferdigstilt.

Det er viktig at klimaplanen blir et verktøy for Kongsvinger kommune og at gjennomføringen av tiltakene følges opp. Tiltakslisten i klimaplanen er omfattende og vil kreve mye fra kommunen som organisasjon, men også som samfunn dersom målene om klimagassreduksjoner skal nås.

Kongsvinger kommune har fått økt kapasitet til å gjennomføre klimaplanen ved at det har blitt ansatt en klima- og miljørådgiver. Rådgiveren vil arbeide aktivt med hele organisasjonen slik at

arbeidet med å redusere kommunens klimagassutslipp blir godt koordinert.

Det er dannet en arbeidsgruppe for miljø- og klima som vil jobbe videre med tiltakene i klimaplanen. Gruppen vil jobbe mer detaljert og konkret med tiltaksdelen i klimaplanen. Det kan bli opprettet egne arbeidsgrupper for å få realisert større enkelttiltak.

Medbestemmelse:

Arbeidet med klimaplanen har pågått over en lengre tid. Gjennom arbeidet har det vært forsøkt å få til mest mulig involvering, inkludert hovedtillitsvalgte, slik at det underveis i prosessen har vært mulig å komme med innspill til gode tiltak og kvalitetssikring av innholdet.

Konklusjon og oppsummering:

Arbeidet med klimaplan for Kongsvinger kommune 2021-2030 har tatt lengre tid enn opprinnelig planlagt. COVID-19 pandemien har som i mange andre sammenhenger skapt noen utfordringer med å gjennomføre møter fysisk, hvilket ofte er en fordel for å få til gode diskusjoner og idémyldringer.

Rådmannen legger opp til at klimaplanen i årene fremover skal være et dynamisk dokument og tenker at involvering av innbyggere og næringsliv fortsatt vil være en viktig faktor for å komme frem til nye gode tiltak.

Rådmannen anbefaler at klimaplanen for Kongsvinger 2021-2030 vedtas/godkjennes.